O B E C Z Á B I E D O V O

AKČNÝ PLÁN ROVNOSTI

žien a mužov na miestnej úrovni

V Zábiedove 26.04.2008

Ing. Ján Banovčan
starosta

Obec Zábiedovo sa na základe uznesenia obecného zastupiteľstva zo dňa 15.12.2007 pripojila k signatárom Európskej charty rovnosti žien a mužov.

K 31.01.2008 tak obec bola jedným z 562 signatárov z 18 európskych štátov a vôbec prvým signatárom zo Slovenska.

Obec Zábiedovo, ako signatár Charty rovnosti žien a mužov na miestnej úrovni uznáva tieto základné princípy:

1. Rovnosť žien a mužov predstavuje základné právo.
2. Pre zabezpečenie rovnosti žien a mužov je potrebné čeliť kolektívnej diskriminácii a znevýhodňovaniu.
3. Rovnomerná účasť žien a mužov v rozhodovacích procesoch je predpokladom demokratickej spoločnosti.
4. Odstránenie rodových stereotypov je základom pre dosiahnutie rovnosti žien a mužov.
5. Zapracovanie rodového hľadiska do všetkých činností miestnej a regionálnej samosprávy napomôže rovnosti žien a mužov.
6. Východiskové akčné plány a programy sú potrebnými nástrojmi na dosiahnutie rovnosti žien a mužov.

Z uvedených princípov vychádza tento akčný plán, ktorého úlohou je vytýčiť:

- priority,
- aktivity,
- časový rozsah
- a zdroje

na realizáciu charty a z nej vyplývajúcich záväzkov a povinností.

Tento akčný plán bol vypracovaný v spolupráci orgánov obce, zamestnancov obce a zamestnancov obcou zriadenej rozpočtovej organizácie Základná škola s materskou školou Zábiedovo, ktorej súčasťou je aj školský klub detí a zariadenie školského stravovania. Do definitívneho znenia predloženého na schválenie obecnému zastupiteľstvu boli zapracované vznesené pripomienky všetkých zúčastnených strán.

Takto spracovaný akčný plán schválilo Obecné zastupiteľstvo obce Zábiedovo svojim uznesením č. C - 3 zo dňa 26.4.2008

Priorita – POLITICKÁ ÚLOHA

Aktivita	Spôsob realizácie	Termín
-Vyzývať ženy k účasti na voľbách a ku kandidatúre na verejnú funkciu	MOP	Pred voľbami
-Vyzývať politické strany k zavedeniu princípu rovnomerného zastúpenia žien a mužov, prípadne stanovenia kvóty, ktorá umožní zvýšenie zastúpenia žien na kandidátkach a tým aj zvýšenie počtu volených zástupkýň	Podpora kampaní, zapojenie do pripomienkovania novej legislatívy	Priebež.
-Zabezpečiť, aby v riadení nevznikali stereotypné formy správania, jazyk či obťažovanie žien vo všetkých pozíciách	Sledovanie situácie	Priebež.
-Prijímať podľa potreby opatrenia na zosúladenie súkromného a pracovného života (napr. za účelom vytvorenia podmienok na starostlivosť o závislé osoby zmenou časového harmonogramu a p.)	Úprava pracovnej doby v odôvodnených prípadoch	V prípo 2x/rok
-Podporovať aktívnu účasť žien a mužov na všetkých úsekoch politického a občianskeho života v obci	Organizovanie zhromaždení občanov	1x/rok
-Zverejňovať pokroky v realizácii Akčného plánu rovnosti	MOP	Priebež.
-Zachovávať a podporovať pravidlá dobrého správania týkajúce sa rovnosti pohlaví	Sledovanie medziľudských vzťahov	Trvale
-Využívať demokratický mandát na podporu iných inštitúcií a súkromných orgánov, ako aj organizácií občianskej spoločnosti tak, aby zabezpečili právo rovnosti žien a mužov v praxi	Využitím členstva v záujmových a obč. združeniach	Trvale
-Spolupracovať so všetkými partnermi z verejného a súkromného sektora a s občianskymi organizáciami pri presadzovaní rovnosti žien a mužov vo všetkých oblastiach života	Koordinácia postupov	Trvale
-Čeliť a predchádzať predsudkom, praktikám a používaniu jazyka a obrázkov založených na myšlienke nadriadenosti a podriadenosti niektorého pohlavia alebo na stereotypnej úlohe žien a mužov	Pozorovanie situácie, odstraňovanie nedostatkov	Trvale
-Zabezpečiť súlad vonkajších a vnútorných komunikačných nástrojov za účelom presadzovania rovnosti žien a mužov a pozitívnej podpory myšlienky o rovnosti	Koordinovanie postupov	Trvale
-Pomáhať zamestnancom identifikovať stereotypné postoje a správanie a eliminovať ich	Pracovné porady a osobné pohovory	1x/rok
-Vykonávať aktivity zvyšujúce povedomie o nežiaducej úlohe rodových stereotypov pri dosahovaní rovnosti žien a mužov	MOP	Priebež.
-Rešpektovať právo žien a mužov vyjednávať o záležitosti rovnako, nestranne, čestne a v rámci primeranej doby, vrátane: =práva byť vypočutý pred každým rozhodnutím, ktoré by sa ich mohlo negatívne dotknúť =povinnosti orgánov poskytnúť dôvody svojho rozhodnutia =práva zamestnancov a obyvateľstva na príslušné informácie o záležitostiach, ktoré sa ich dotýkajú	Osobný a písomný kontakt, internetová stránka obce, kolektívne vyjednávania	Trvale
-Zabezpečiť, že spôsob, akým sa poskytujú informácie, berie do úvahy potreby žien a mužov, ako aj ich patričný prístup k informáciám a komunikačným technológiám	Bezplatný prístup k internetu	2x/rok
-Zabezpečiť, že tam, kde sa uskutočňuje verejná diskusia, tí, ktorých názory sú síce pravdepodobne najmenej vypočuté, sú schopní rovnako sa zúčastňovať na verejných konzultáciách a že sa uskutočnia oprávnené úkony, ktoré zabezpečia, že sa tak stane	Zhromaždenia ob. spojené so zasadnutím OZ, schránka na podnety i anonymné	a trvale V prípo
-V prípade potreby organizovať konzultačné aktivity pre ženy	Konzultácie, semináre a stretnutia	

Priorita – VŠEOBECNÝ RÁMEC ROVNOSTI

Aktivita	Spôsob realizácie	Termín
-Rešpektovať a presadzovať príslušné práva a princípy rovnosti žien a mužov a bojovať proti znevýhodneniu a diskriminácií vo vzťahu k pohlaviu	Informovanosť a pranierovanie neg.príkladov	Priebež.

-V rámci svojich kompetencií dodržiavať rodový audit obsahujúci nasledovné kroky:		
· posúdenie súčasných politík, postupov, skúseností a praktík, aby sa odhalilo, či sa v nich nevyskytla diskriminácia, či vychádzajú z rodových stereotypov a či v primeranej miere berú do úvahy špeciálne potreby žien a mužov;	Preverenie interných smerníc a dokumentov	X./08
· posúdenie vynaloženia finančných a iných zdrojov pre vyššie uvedené účely;	Tvorba rozpočtu	1x/rok
· určenie opatrení zabraňujúcich recidíve zistených nedostatkov;	Sprac.opatrení	V prípo
-Prihliadať na potreby a záujmy tých, ktorí majú skúsenosti s kolektívnou diskrimináciou a kolektívnym znevýhodnením	Podľa konkrétneho prípadu	V prípo
-Rešpektovať absolútny zákaz akejkoľvek diskriminácie, napr. na pohlaví, rase, etnickom alebo sociálnom pôvode, genetickom vybavení, jazyku, náboženstve alebo viere, politickom alebo inom názore, príslušnosti k národnostnej menšine, majetku, narodenia, handicapu, veku alebo sexuálnej orientácie	Rozhodovací proces, vybavovanie podaní atď.	Priebež.
-Zapájať sa do verejných informačných kampaní proti stereotypom a presadzovaniu rovného zaobchádzania pre ženy a mužov, ktorí trpia kolektívnou diskrimináciou a znevýhodnením	MOP	Priebež.
-V prípade potreby podniknúť konkrétne opatrenia zamerané na osobitné potreby migrujúcich žien a mužov	Prispôsobené konkr. situácii	V prípo

Priorita – ÚLOHA ZAMESTNÁVATEĽA

Aktivita	**Spôsob realizácie**	**Termín**
-Preskúmať príslušné politiky a postupy týkajúce sa zamestnanosti, pracovný poriadok a pracovné podmienky v rámci organizácie s cieľom identifikácie a odstránenia prípadných nerovností	Preverenie interných smerníc a dokumentov	X./08
-Zabezpečiť rovnakú mzdu, vrátane rovnakého ohodnotenia za prácu rovnakej hodnoty	Platový poriadok	Trvale
-Podľa potreby prehodnotiť systém odmeňovania	Platový poriadok	Trvale
-Zaistiť spravodlivý a transparentný postup a rovnaké príležitosti pre budovanie kariéry	Interné smernice	Trvale
-Prijímať opatrenia zabraňujúce akejkoľvek sexuálnej segregácií a podporujúce zamestnancov vstupovať do netradičných zamestnaní	Preverenie int.smerníc a dokumentov	X./08
-Zabezpečiť spravodlivé prijímanie zamestnancov	Výber.kritériá	Priebež.
-Zabezpečiť primerané, zdravé a bezpečné pracovné podmienky	Vybav. Pracovísk	Trvale
-Konzultovať so zamestnancami a ich odborovými organizáciami so zabezpečením rovnomernej účasti žien a mužov v konzultačných alebo rokovacích orgánoch	Požadovanie delegovania zástupcov	Priebež.
-Zvyšovať povedomie o problematike sexuálneho obťažovania na pracovisku a pri jeho zistení zaujať zreteľný postoj, že takéto správanie je neakceptovateľné	MOP a disciplinárne konanie	Priebež. a v prípo
-Snažiť sa v zložení zamestnancov odrážať sociálnu, ekonomickú a kultúrnu rozdielnosť miestneho obyvateľstva	Výber.kritériá	Priebež.
-Podporovať zosúladenie profesionálneho, sociálneho a súkromného života	Ústretovosť vo vzťahu	Priebež.
-Umožniť prispôsobenie pracovného času umožňujúce starostlivosť o závislé osoby zamestnanca	zamestnávateľ – zamestnanec	V prípo
-Vyzývať mužov, aby aj oni využili svoje nároky na starostlivosť o závislé osoby	Osobné jednanie	V prípo

Priorita – VEREJNÉ OBSTARÁVANIE A ZÁKAZKY

Aktivita	**Spôsob realizácie**	**Termín**
-Tam, kde sa navrhuje udeliť zákazku inej právnickej osobe na poskytovanie verejnej služby verejnosti, obec vykoná kroky na dosiahnutie toho, že právnická osoba, ktorá vyhrá zákazku (bez	Zapracovanie požiadavky do súťažných kritérií v závislosti	Priebež.

ohľadu na typ vlastníctva) ponesie rovnakú zodpovednosť za presadzovanie rovnosti žien a mužov. Ide o nasledovné kroky: =pri každej dôležitej zákazke preskúmať relevantné rodové následky a príležitosti pre zákonné presadzovanie rovnosti; =do zmluvných špecifikácií zákazky primerane zapracovať ciele rodovej rovnosti; =využiť právomoc na základe legislatívy Európskej únie o verejnom obstarávaní stanovovať výkonnostné podmienky týkajúce sa sociálneho hľadiska; =zabezpečiť, aby podmienky hlavnej zmluvy obsahovali klauzulu o tom, že aj subdodávateľ bude rešpektovať pravidlá presadzujúce rodovú rovnosť.	od legislatívnych možností a konkrétneho prípadu	

Priorita – POSKYTOVANIE SLUŽIEB

Aktivita	Spôsob realizácie	Termín
Výchova a vzdelávanie		
-Presadzovať a zabezpečovať rovnaký prístup k vzdelaniu, odbornému a trvalému školeniu žien a mužov, dievčat a chlapcov	Výber osôb na rôz. formy vzdelávania	Priebež.
-Vykonať preskúmanie vzdelávacích materiálov, školských a iných vzdelávacích programov a metód výučby s cieľom zabezpečiť odstránenie stereotypných metód a praktik	Preskúmanie materiálov v ZŠ s MŠ	IX./09
-Podporovať výber netradičných zamestnaní	MOP	Priebež.
-V rámci kurzov občianskej výchovy a vzdelania k občianstvu zahrnúť základy zdôrazňujúce dôležitosť rovnomerného zastúpenia žien a mužov v demokratických procesoch	Zapracovaním do školských vzdelávacích programov	IX./09
Zdravie		
-Pri zabezpečovaní rovnosti pre ženy a mužov užívať dobré zdravie, brať do úvahy ich rozličné potreby, vyplývajúce nielen z biologických rozdielnosti, ale tiež z rozdielnych sociálnych a pracovných podmienok a stereotypných postojov a predpokladov	Zohľadnenie špecifík pri posudzovaní potrieb	Trvale
-Zabezpečiť, aby podpora zdraviu prospešných aktivít, vrátane tých, ktoré sú zamerané na zdravú výživy a telesný pohyb, obsahovala rozličné potreby a postoje žien a mužov	Spolupráca s odborníkmi	Priebež.
-Zabezpečiť prístup žien a mužov k primeraným informáciám o ochrane zdravia.	MOP, odborné prednášky	V prípo
Sociálna starostlivosť a služby		
-Zabezpečiť rovnaký prístup žien a mužov k sociálnej starostlivosti a sociálnym službám	Vybavovanie žiadostí	Priebež.
-Uplatňovať prístup založený na rodovej rovnosti do plánovania, rozpočtovania a poskytovania sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb	Tvorba rozpočtu a vybavovanie žiadostí	Priebež.
-Brať do úvahy rozdielne skúsenosti žien a mužov pri poskytovaní sociálnej starostlivosti	Poskytovanie soc. služieb	Priebež.
Starostlivosť o deti		
-Rešpektovať skutočnosť, že výchova dieťaťa si vyžaduje rozdelenie zodpovednosti medzi ženy a mužov a spoločnosti ako celku	Vytváraním podmienok v MŠ a ZŠ	Trvale
-Bojovať proti rodovému stereotypu, podľa ktorého je výchova dieťaťa úlohou alebo zodpovednosť predovšetkým žien.	Spolupráca so ZŠ s MŠ a ZRPŠ	Trvale
Starostlivosť o ďalšie závislé osoby		
-Poskytovať pri splnení zákonných podmienok vysoko kvalitnú, nenákladnú starostlivosť o závislé osoby buď priamo alebo prostredníctvom iných poskytovateľov	VZN a zabezpeč. poskytovateľov	Priebež.
-Poskytovať podporu tým, ktorí v dôsledku starostlivosti o závislú osobu trpia sociálnou inklúziou	Morálna resp. materiálna podpora	V prípo
-Vystupovať proti stereotypu, podľa ktorého je starostlivosť o závislé osoby predovšetkým zodpovednosťou žien	Propagovanie opač. prípadov v MOP	Priebež.

Sociálna inklúzia		
-Podporovať efektívny prístup všetkých, ktorí žijú alebo im hrozí, že sa ocitnú v situácií sociálneho vylúčenia alebo chudoby, k zamestnaniu, bývaniu, výchove, vzdelávaniu, kultúre, informačným a komunikačným technológiám a sociálnej a lekárskej pomoci	Informovanie verejnosti v MOP	Min. 1x/rok
-Uznávať zvláštne potreby žien, ktoré sa ocitli v sociálnom vylúčení;	Osobný pohovor s hľadaním riešenia	V prípo
-Podporovať integráciu migrujúcich žien a mužov vzhľadom na ich špecifické potreby.	Zapájaním do verejnoprospeš.prác	V prípo
Bývanie		
-Urobiť kroky k prevencii proti bezdomovectvu a obzvlášť poskytnúť pomoc bezdomovcom podľa kritérií potreby, zraniteľnosti a nediskriminácie	Informovanie ob. o majetkovoprávnych veciach v MOP	V prípo
-Podľa možnosti pomáhať pri stanovovaní cien bývania, aby bola dostupná pre tých, ktorí nemajú primerané zdroje	Osobný kontakt a daňová politika	V prípo
-Podporovať rovnaké právo žien a mužov stať sa nájomníkom, vlastníkom alebo užívateľom priestorov na bývanie	Informovanie v MOP	V prípo
-Využiť svoju moc a vplyv na zabezpečenie rovnakého prístupu žien k hypotékam a iným formám finančnej pomoci a k úverom za účelom bývania	Informovanie v MOP a na zhromaždeniach ob.	V prípo
Kultúra, šport, rekreácia		
-Zabezpečiť rovnaký prístup žien a mužov, chlapcov a dievčat k športu, rekreačným a kultúrnym zariadeniam a aktivitám	Vylúčenie diksriminač. prístupu	Trvale
-Podnecovať ženy a mužov, chlapcov a dievčatá, aby sa rovnako zúčastňovali na športových a kultúrnych aktivitách	Propagácia podujatí	Priebež.
-V spolupráci s obecnou knihovníčkou realizovať výber kníh a iných materiálov tak, aby sa prostredníctvom nich odmietali stereotypné postoje v názoroch na ženy a mužov	Výber kníh	Priebež.
Bezpečnosť a ochrana		
-Sledovať štatistiky i samostatné kriminálne skutky, ktoré vplývajú na bezpečnosť a istotu žien a mužov a v prípade potreby zistiť mieru a povahu strachu z kriminality alebo iných zdrojov nebezpečenstva	Spolupráca s políciou na úrovni obce i ZMOHO	Priebež.
-Podľa potreby realizovať aktivity na zlepšenie stavu alebo štruktúry miestneho prostredia (napríklad: zmena dopravy, verejného osvetlenia) alebo politickými rozhodnutiami týkajúcimi sa služieb, zvýšiť praktickú bezpečnosť a ochranu žien a mužov a usilovať sa o zníženie osobného vnímania nedostatku bezpečnosti a ochrany	Prijímanie potrebných rozhodnutí v OZ a sledovanie ich dopadov s využitím komisií OZ	V prípo a trvale
Násilie založené na pohlaví		
-Podporovať informovanie verejnosti o možnostiach a metódach pomoci obetiam	MOP a zhromaždenia občanov	1x/rok
-Využiť profesionálnych zamestnancov, vyškolených na identifikovanie obeti a poskytovania následnej pomoci	Spolupr.s profesionálmi (PZ,ÚPSVaR)	V prípo
-Zvyšovať povedomie potenciálnych alebo skutočných obetí i páchateľov	MOP a osobný kontakt	V prípo
Obchodovanie s ľuďmi		
-Vyvíjať aktivity zamerané na prevenciu najmä prostredníctvom informovanosti a zvyšovania povedomia	MOP	

Priorita – PLÁNOVANIE A TRVALO UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

Aktivita	Spôsob realizácie	Termín
Trvalo udržateľný rozvoj		
-Integrovať princíp rovnosti žien a mužov ako základnú veličinu každého plánovania alebo rozvojovej stratégie pre trvalo udržateľný rozvoj v pôsobnosti obce	Zapracovanie princípu v procese tvorby plánovacích, strategických	Priebež.
Plánovanie na miestnej úrovni		

-Rešpektovať potrebu presadzovania skutočnej rovnosti vo všetkých oblastiach miestneho života -Rešpektovať osobitné potreby žien a mužov vo vzťahu k zamestnanosti, prístupu k službám a kultúrnemu životu, vzdelaniu, rodinnej zodpovednosti	a ostatných dokumentov	
Mobilita a doprava		
-Zabezpečiť dopravné služby dostupné všetkým obyvateľom -Podporovať progresívne zlepšovanie služieb verejnej dopravy a prispievať k jej trvalo udržateľnému rozvoju	Spolupráca s prepravcami, pripomienkovanie CP	1x/rok a priebež.
Ekonomický rozvoj		
-Podporovať ženy v podnikateľskej oblasti -Pôsobiť na podnikateľov tak, aby presadzovali rodovú rovnosť	Propag. úspechov v MOP a obch.jedn.	Priebež.
Životné prostredie		
-Rozvíjať politiky a služby v oblasti životného prostredia -Dodržiavať princíp solidarity medzi generáciami	Činnosť detskej eko polície a odp.hosp.	Trvale

Priorita – REGULAČNÁ ÚLOHA

Aktivita	Spôsob realizácie	Termín
-Pri regulačnej činnosti, ochrane spotrebiteľa, zabezpečovaní bezpečnosti a požiadaviek obyvateľstva pamätať na možnosti rozdielneho vplyvu na ženy a mužov -Brať do úvahy osobitné potreby, záujmy a okolnosti žien a mužov	Kontrolná činnosť OZ a komisií	Priebež.

Priorita – PARTNERSTVÁ A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

Aktivita	Spôsob realizácie	Termín
-Zapojiť do aktivít tohto plánu ženy a mužov s rozličným zázemím na základe rovnosti	Zloženie komisií,verejnoprospeš. práce	Priebež.
-Využívať partnerskú spoluprácu miest, európske a medzinárodné partnerstvo ako platformu na výmenu skúsenosti a informácií o veciach týkajúcich sa rovnosti žien a mužov	Riešenie problematiky na rokovaniach ZMOHO,ZMOS a i.	Priebež.
-Integrovať rozmer rodovej rovnosti do aktivít decentralizovanej spolupráce	Detto	Priebež.

ZDROJE NA FINANCOVANIE AKTIVÍT: Väčšina aktivít je realizovateľná bez osobitných nárokov na obecný rozpočet. Na finančne náročnejšie aktivity určí obecné zastupiteľstvo prostriedky pri schvaľovaní rozpočtu obce a jeho zmien, alebo starosta obce úpravou rozpočtu v rámci svojich oprávnení. Obec tiež využije možnosti na získavanie zdrojov prostredníctvo grantových schém a v úzkej spolupráci s organizáciami, ktorých je členom, a to tak záujmových organizácií právnických osôb, ako aj občianskymi združeniami.

Použité skratky:
MOP – miestne oznamovacie prostriedky (obecný rozhlas, občasník a pod.)
Priebež. - priebežne
V prípo – v prípade potreby
CP – cestovný poriadok
OZ – obecné zastupiteľstvo
ZMOHO – Združenie miest a obcí Horná Orava
ZMOS – Združenie miest a obcí Slovenska